هەرێمی کوردستانی عێراق
ئەنجوومەنی نیشتمانیی
کوردستانی عێراق

ئەنجوومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق

پڕۆتۆکۆڵەکان

١٧

١٩٩٨ ـ بەرگی حەڤدەیەم

چاپی یەکەم ١٩٩٨

پێڕست :

پرۆتۆکـۆلی دانیـشـتنی دەسـپـێک دووشـەمە رێکەوتی ١٩٩٨/٣/٩ ——— ل٥

پرۆتۆکـۆلی دانیـشـتنی ژمـارە (١) دووشـەمە رێکـەوتی ١٩٩٨/٣/١٦ ——— ل١٩

پرۆتۆکـۆلی دانیـشـتنی ژمـارە (٢) چوارشـەمە رێکـەوتی ١٩٩٨/٣/١٨ ——— ل٦٩

پرۆتۆکـۆلی دانیـشـتنی ژمـارە (٣) دووشـەمە رێکـەوتی ١٩٩٨/٣/٣٠ ——— ل٩٩

پرۆتۆکـۆلی دانیـشـتنی ژمـارە (٤) سێ شـەمە رێکـەوتی ١٩٩٨/٣/٣١ ——— ل١٢٣

پرۆتۆکـۆلی دانیـشـتنی ژمـارە (٥) شـەمە رێکـەوتی ١٩٩٨/٤/٤ ——— ل١٦٣

پرۆتۆکـۆلی دانیـشـتنی ژمـارە (٦) یەک شـەمە رێکـەوتی ١٩٩٨/٤/٥ ——— ل١٩٩

پرۆتۆکـۆلی دانیـشـتنی ژمـارە (٧) سێ شـەمە رێکـەوتی ١٩٩٨/٤/١٤ ——— ل٢٠٧

پرۆتۆکـۆلی دانیـشـتنی ژمـارە (٨) چوارشـەمە رێکـەوتی ١٩٩٨/٤/١٥ ——— ل٢٧٩

پرۆتۆکـۆلی دانیـشـتنی ژمـارە (٩) یەک شـەمە رێکـەوتی ١٩٩٨/٤/١٩ ——— ل٢٩٩

پرۆتۆکـۆلی دانیـشـتنی ژمـارە (١٠) دووشـەمە رێکـەوتی ١٩٩٨/٤/٢٠ ——— ل٣٤٩

پرۆتۆکـۆلی دانیـشـتنی ژمـارە (١١) یەک شـەمە رێکـەوتی ١٩٩٨/٤/٢٦ ——— ل٤١٩

پرۆتۆکـۆلی دانیـشـتنی ژمـارە (١٢) دووشـەمە رێکـەوتی ١٩٩٨/٤/٢٧ ——— ل٤٩١

پرۆتۆکـۆلی دانیـشـتنی ژمـارە (١٣) سێ شـەمە رێکـەوتی ١٩٩٨/٤/٢٨ ——— ل٥٤٩

تایبەتیمان هەیە بۆ ئەو ماندووبوونەو بۆئەو هاوکارییەو بەیاری خووا هەر نموونەی زۆر دەبێت. دیسان جارێکی تر بەناوی دەستەی سەرۆکایەتی و بەناوی ئێوەی بەڕێزەوە بەخێرهاتنەوەیەکی گەرمی شێخ عەدنان دەکەین ،پاش ئەو سەفەرەوئەو ماوەیەی کە لەدەرەوەی عێراق بوو بۆ چارەسەری نەخۆشی وجارێکی تر گەڕایەوە سەر ئیش وکاری خۆی لەپەرلەمانی کوردستان بەخێر بێتەوە وبەیاری خووا بەگەڕانەوەتان بۆ سەر ئیش وکاری خۆتان گوڕێکی تر ئەکەوێتە ئیش وکاری ئێمەوە.

خاڵی دووەم ،هەموار کردنی یاسای بەڕێوەبردنی شارەوانییەکانی هەرێمی کوردستانی عێراقە ژمارە (٦)ی ساڵی ١٩٩٣. با برایانی لیژنەی یاسا و لیژنەی دارایی وخزمەتگوزاری تەشریف بێننە ئێرە چونکە پەیوەندی بەیەکەوە هەیە، بەڵێن بوو جەنابی وەزیری دارایی وئابووریش لێرە ئامادە بێ، بەڵام وادیارە پابەندییەکی بۆ پەیدا بووە. دوو سێ وەزیرمان لێرەن و بریکارن و کاک جمیلیش بریکارە. وابزانم وەکو باوە ئەو پرۆژەی کە بۆمان هاتووە لەلایەن ئەنجوومەنی وەزیرانەوە ئەو دەخوێنرێتەوە. ئەم پرۆژەیە لەلایەن ئەنجوومەنی وەزیرانەوە بۆمان هاتووە، بەپێی نووسراوی ژمارە (١٢٦٩)یان لە ١٩٩٨/٢/١٢دا، بالیژنەی یاسا بفەرموێت پرۆژەکە بخوێنێتەوە.

بەڕێز حسێن عەلی کەمال:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

بسم الله الرحمن الرحيم

باسم الشعب

المجلس الوطني لكوردستان العراق

استنادا الى احكام الفقرة (١) من المادة (٥٦) من القانون رقم (١) لسنة ١٩٩٧ وبناء علي ماعرضه مجلس الوزراء شرع المجلس الوطني لكوردستان العراق بجلسته المنعقدة القانون الاتي :

قانون التعديل الثاني لقانون ادارة بلديات اقليم كوردستان العراق رقم (٦) لسنة ١٩٩٣

المادة الاولى : تلغى المادة (٥٥) من قانون ادارة بلديات اقليم كوردستان العراق رقم (٦) لسنة ١٩٩٣ وتحل محلها مايلي :

أولاً- تسجل باسم البلديه بدون عوض كافة الشوارع الواقعة داخل حدودها والمتروك استعمالها للنفع العام الموجودة عند نفاذ هذا القانون او التي تحدث بعد ذلك وفق القوانين المرعية او التي يدخل ضمن حدودها عند تغيرها والاراضي العائدة لوزارة المالية التي تدخل ضمن حدودها وعلى دوائر تسجيل العقاري تسجيل هذه الاملاك في سجلاتها باسم البلدية مباشرة دون رسوم.

ثانياً- يستثنى من احكام الفقرة اولا اعلاه مايلي :

١- الاراضي التي آلت الى وزارة المالية والاقتصاد عن طريق :
أ- الشراء .
ب- الانتقال المتأتي عن ضريبة الدخل والتركات.
جـ- المصادرة بما فيها الاموال المجمدة.
٢- الاراضي المخصصة اصلا لاغراض الدوائرالمرتبطة بوزارة المالية.
ثالثا : لايجوز افراز الاراضي الواقعة خارج حدود البلديات للاغراض السكنية او الصناعية الا بموافقة الوزارة وكما يلي :
أ- الاراضي الواقعة خارج حدود البلدية من الصنف الخاص بمسافة (١٠) عشرة كيلومترات.
ب- الاراضي الواقعة خارج حدود البلدية من الصنف الممتاز بمسافة (٧) سبعة كيلومترات.
جـ- الاراضي الواقعة خارج حدود البلدية من الصنف الاول بمسافة (٥) خمسة كيلومترات.
د- الاراضي الواقعة خارج حدود البلدية من الصنف الثاني والثالث والرابع بمسافة (٣) ثلاثة كيلومترات.
رابعا : على التخطيط العمراني وضع الضوابط وتخصيصات مالية بالتنسيق مع البلدية توضح كيفية افراز هذه الاراضي.
المادة الثانية : علي مجلس الوزراء تنفيذ احكام هذا القانون.
المادة الثالثة : ينفذ هذا القانون اعتبارا من تاريخ نشرة في الجريدة الرسمية.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

سوپاس، لەم پرۆژە داواکراوە مادەی (٥٥) ئیلغا بکرێتەوە و لەجێگای ئەو ،ئەو بڕگانەی کە خوێندرانەوە جێگیر کراوە بۆ ئەوەی بەڕێزان ئاگادار بن لەسەر ئەو ماددەیە، ئێستاش جەنابی سکرتێر با ئەو ماددەی کە داوا کراوە ئیلغا بکرێت، بخوێنێتەوە بۆ ئەوەی ئەو بڕگەیەتان بۆ روون بێ.

بەڕێز فەرسەت ئەحمەد عەبدوڵڵا/سکرتێری ئەنجوومەن:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

الماده الخامسه والخمسون:

١- تسجل باسم البلدية بدون عوض كافة الشوارع الواقعة داخل حدودها والمتروك استعمالها للنفع العام الموجودة عند نفاذ هذا القانون او التي تحدث بعد ذلك وفق القوانين المرعية او التي يدخل ضمن حدودها عند تغييرها وجميع اراضي وزارة المالية التي تدخل ضمن حدودها والاراضي التي لا تثبت ملكيتها لاحد وعلى دوائر التسجيل العقاري تسجيل هذه الاملاك في سجلاتها باسم البلدية مباشرة دون رسوم.

٢- لايجوز افراز الاراضي الواقعة خارج حدود البلديات للاغراض السكنية او الصناعية الا بموافقة الوزارة وكما يلي :

أ- الاراضي الواقعة خارج حدود البلدية من الصنف الخاص بمسافة (١٠) عشرة كيلومترات.

ب- الاراضي الواقعة خارج حدود البلدية من الصنف الممتاز بمسافة (٧) سبعة كيلومترات.

جـ- الاراضي الواقعة خارج حدود البلدية من الصنف الاول بمسافة (٥) خمسة كيلو مترات.

د- الاراضي الواقعة خارج حدود البلدية من الصنف الثاني والثالث والرابع بمسافة (٣) ثلاثة كيلومترات.

٣- على التخطيط العمراني وضع ضوابط وتخصيصات مالية بالتنسيق مع البلدية توضح كيفية افراز هذه الاراضي.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

ئەو ماددەیەی کە داوا کراوە ئیلغا بکرێت ئەوە بوو کە جەنابی سکرتێر خۆیندییەوە لەجیاتی ئەوە هەندێ شت داوا کراوە، ئەگەر کاک شێروان هەندێ روونکردنەوەمان پێ بدات و وەزیری شارەوانیش ئەگەرلەم بارەیەوە شتێکمان بۆشی بکاتەوە. جەنابی وەزیری شارەوانی فەرموو.

بەڕێز حسێن سنجاری/ وەزیری شارەوانی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

پسپۆرە هونەرکارەکان لەوەزارەت دانیشتنێکی دووروودرێژیان دەربارەی ئەم مەسەلەیە لەگەڵ بەڕێزان ئەندامانی لیژنەی پسپۆڕ لەپەرلەماندا کرد ،لەدواییدا جەنابی سەرۆکی ئەنجوومەن تەشریفی هێنا لەگەڵ پسپۆڕانی وەزارەت ولەگەڵ بەڕێزان ئەندامانی لیژنەی پسپۆڕ لەپەرلەمان دانیشت ورێنمایی پێشکەش کرد وچەندین سەعات دانیشتن وگەیشتنە ئەم دارشتنەی ئێستا، پێمان باشە پەسەند بکرێ، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

سوپاس بۆ جەنابی وەزیری شارەوانی، بەڵام ئەم بەرنامەی کە ئێستاکە لەپێش چاومانە، واتە ئەو برگەیەی کە جەنابت ئاماژەت بۆ کرد ئەوە برگەیەکی تری بەرنامەی کاری ئەمڕۆیە، ئەمە هەموار کردنی یاسای بەڕێوەبردنی شارەوانییە، کاک شێروان ئەگەر روونکردنەوەیەکمان دە لەسەر ئەم جیاوازییە.

بەڕێز شێروان ناسح حەیدەری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

من حەز دەکەم روونکردنەوەکە بەو شێوەیە بکەم، کە وەزعەکە پێشتر چۆن بووەو، ئێستا سەبارەت

بەو پرۆژەیەی کەهاتووە داوای چ دەکات؟ ئەوەی کە پێشتر هاتووە لە یاسای بەڕێوەبردنی شارەوانی ژمارە (٦) لەساڵی ١٩٩٣ بەم شێوەیە بووە : هەر جادەیەک کە لەناو سنووری شارەوانی بێت بەناوی شارەوانییەوە تۆمار دەکرێ وبەبێ (بدل) واتە بەبێ قەرەبۆکردنەوە، ئەوە بڕگە یەک.

بڕگەی دووهەم: هەر زەوییەک لەناو سنووری شارەوانی بێت و سەر بە وەزارەتی دارایی بێت، بەناوی شارەوانی تۆمار دەکرێت بەبێ لەباتی (بدل) واتا بێ قەرەبۆ بوو.

سێیەم :هەر زەوییەکی بەلاوەنرابێ (متروک) بێت ولەناو سنووری شارەوانی بێت بەناوی شارەوانی تۆمار دەکرێت بەبێ قەرەبوو واتە بەبێ بەرامبەر ئەوە بەپێی ماددە (٥٥) کە پێشتر لەیاسای بەڕێوەبردنی شارەوانی هاتووە، ئەو هەموارەی کە لەلایەن ئەنجوومەنی وەزیرانەوە هاتووە بۆ ئەنجوومەنی نیشتمانیی کوردستان سەبارەت بە بڕگە یەک کە شەقامەکانە هیچ کێشەیان نییە بەناوی شارەوانی تۆمار دەکرێ .

سەبارەت بە بڕگە (٣)ش کە ئەو زەویانەی تەرک کراون وخاوەنیان نییە بەناوی شارەوانییەوە تۆمار دەکرێن وتەنها ئەو زەوییە نەبێ کە بەناوی وەزارەتی دارایییە، ئەوە ئەبێت لەو مادەیە بەدەر بکرێ، پاساودانەکەش چییە؟ وەزارەتی دارایییە، وەزارەتی دارایی دەڵێ: بۆ نموونە من زەوییەکم کڕیوە بەپارە، بە(شراء) من کڕیومە بەناوی خۆم تۆماری دەکەم ئەم زەوییە بۆ ببێتە هی شارەوانی؟

دووهەم: هەندێک زەوی هەیە لەڕێگای انتقالیەوە بۆمان دێت، بۆ نموونە ئەنجامی جیاکردنەوەی باجی بۆ ماوەکان و باجی دەرامەت (ضریبە التركات و الدخل) لەسەر هەندێک کەس وادەکات هەندێ مولک ببێتە هی وەزارەتی دارایی، باشە ئەم مولکە بۆ بەناوی وەزارەتی دارایییەوە تۆمار نەکرێ ؟بۆ بەناوی وەزارەتی شارەوانی تۆمار بکرێت؟ خاڵی سێیەم: هەندێک املاک هەیە دەگەڕێتەوە بۆ وەزارەتی دارایی لەئەنجامی دەس بەسەراگرتن وەکو (اموال مجمدە)، باشە ئەوە مولکی وەزارەتی دارایییەو لەڕێگای دەس بەسەراگرتنەوە(مصادرە) بۆیان هاتووە بۆ ئەوە بەناوی شارەوانییەکان تۆمار بکرێت؟ هەروەها هەندێ زەوی هەیە هەر تایبەتە بۆ دامودەزگاکانی وەزارەتی دارایی ئەمەش وەزارەتی دارایی دەڵێ مافێکی رەوامان هەیە کە ئەوە بەناوی خۆمان تۆمار بکرێ، نەک بەناوی وەزارەتی شارەوانی، دیارە وەزارەتی دارایی لەگەڵ وەزارەتی شارەوانی رێککەوتوونە لەسەر ئەو بەدەرکردنانەی کە لە هەموارەکەدا هاتووە و هەردووکیان کۆکن لەسەر ئەوە، ئێمەش وەکو لیژنەی یاسا هیچ تێبینیمان لەسەر ئەوە نییە وپرۆژەکەی ئەنجوومەنی وەزیران بەپەسەند دەزانین، ورای یەکەم ودواییش بۆ ئەندامانی پەرلەمانە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

سوپاس بۆ لیژنەی یاسا، دێینەوە سەر پرۆژەکە کە ئێستاکە دەخوێنرێتەوە، وپاشان ماددەکە د، ەینە گفتوگۆوە، پێش وتوویژ گوێ لە رای لیژنەی پەیوەندار دەگرین، فەرموو کاک حسێن.

بەڕێز حـــــسێن عـــەلی کـــەمـــال:

بەڕێز ســـــەرۆکی ئـەنجـــــوومـــــەن.

الی/ السيد رئيس المجلس الوطني الكردستاني المحترم

م/ رأي لجنة

هامشكم المسطر على كتاب مجلس الوزراء المرقم (١٢٦٩) في ١٩٩٨/٢/١٢ تؤيد لجنتنا مشروع التعديل الثاني لقانون وزارة البلديات والسياحة والمتضمن تعديل المادة الخامسة والخمسين من القانون اعلاه.

ئەوە رای لیژنەی یاسا بوو، سوپاس.

بەڕێز ســـــەرۆکی ئـەنجـــــوومـــــەن:

لیژنەی دارایی تێبینی هەیە؟ فەرموو.

بەڕێز جـــــەمـــــیل عـــــەبدی سندی:

بەڕێز ســـــەرۆکی ئـەنجـــــوومـــــەن.

بەگشتی لەسەر بابەتەکە، ئێمە ئەوە دەڵێین نابێ هیچ ئاوەدانکردنەوەیەک لەسەر زەوی وەزارەتی دارایی، تۆمار بکرێ بەناوی وەزارەتی شارەوانی، ئەو بەدەرکردنە زۆر لەجێگای خۆی دایە، بەڵام باشتر وایە لەبڕگەی یەکەمدا باسی زەوی وەزارەتی شارەوانی نەکرێت، لەبڕگەی دوو بەدەر کراوە، رەخنەشمان لەسەر بڕگەی چوار هەیە، سوپاس.

بەڕێز ســـــەرۆکی ئـەنجـــــوومـــــەن:

لیژنەی خزمەتگوزاری هیچ تێبینی هەیە؟ نییە؟ سوپاس.

بەڕێز حسێن عەلی کەمال:

المادة الاولى: تلغى المادة (٥٥) من قانون ادارة بلديات اقليم كوردستان العراق رقم (٦) لسنة ١٩٩٣ وتحل محلها مايلي:

أولاً- تسجل باسم البلدية بدون عوض كافة الشوارع الواقعة داخل حدودها والمتروك استعمالها للنفع العام الموجودة عند نفاذ هذا القانون او التي تحدث بعد ذلك وفق القوانين المرعية او التي يدخل ضمن حدودها عند تغييرها والاراضي العائدة لوزارة المالية التي تدخل ضمن حدودها وعلى دوائر تسجيل العقاري تسجيل هذه الاملاك في سجلاتها باسم البلدية مباشرة دون رسوم.

ثانياً- يستثنى من احكام الفقرة اولا اعلاه مايلي:

١- الاراضي التي آلت الى وزارة المالية والاقتصاد عن طريق:

أ- الشراء.
ب- الانتقال المتأتي عن ضريبة الدخل والتركات.
جـ- المصادرة بما فيها الأموال المجمدة.
٢- الاراضي المخصصة اصلا لاغراض الدوائرالمرتبطة بوزارة المالية.
ثالثا: لايجوز افراز الاراضي الواقعة خارج حدود البلديات للاغراض السكنية او الصناعية الا بموافقة الوزارة وكما يلي:
أ- الاراضي الواقعة خارج حدود البلدية من الصنف الخاص بمسافة (١٠) عشرة كيلومترات.
ب- الاراضي الواقعة خارج حدود البلدية من الصنف الممتاز بمسافة (٧) سبعة كيلومترات.
جـ- الاراضي الواقعة خارج حدود البلدية من الصنف الاول بمسافة (٥) خمسة كيلومترات.
د- الاراضي الواقعة خارج حدود البلدية من الصنف الثاني والثالث والرابع بمسافة (٣) ثلاثة كيلومترات.
رابعا: على التخطيط العمراني وضع الضوابط وتخصيصات مالية بالتنسيق مع البلدية توضح كيفية افراز هذه الاراضي.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

لەسەر ماددەی یەک لیژنەی دارایی تێبینییەکی هەیە، فەرموو.

بەڕێز جەمیل عەبدی سندی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

له ماددەی یەکەم دا هاتووە: الاراضي العائدة لوزارة المالية التي تدخل ضمن حدودها، لێرە دەبینین ئەمانە پێویست ناکات باشترە هەمووی فت بکرێت، چونکە بنچینەی گۆڕانەکە ئەوەیە، وەکو مافی وەزارەتی دارایی مافی گەنجینە (حقوق الخزينة) بپارێزرێ واتا لەدوای (عند تغييرها والاراضي العائدة للوازرة المالية التي تدخل ضمن حدودها) ئەوە فت بکرێت.
ثانيا فقرە (٢): الاراضي المخصصة اصلا لاغراض الدوائر، وشەی (المرتبطة بوزارة المالية) نابێت تیایدا بێت دەبێ گشتی بێت، چونکە زۆر فەرمانگەی خۆجێیەتی و پارێزگا هەنە زۆر لایەنی ڕۆشنبیری هەیە، ئەمە گشتی بێت (الاراضي المخصصة اصلا لاغراض الدوائر) ئایا بڵێین بۆ خۆجێیەتی هەولێر جێگایەک تەرخان کراوە بۆ دروست کردنی کۆمەڵگەیەکی نیشتەجێکردن، زەویەکە هی خۆجێیەتی پارێزگای هەولێرە، بە چ حەقێک دەگوازرێتەوە بۆ وەزارەتی شارەوانیەکان و، وزارەتی ناوخۆ و، پارێزگای هەولێر؟ فەرمانگەی خۆجێیەتی دووبارە لێ بکرێتن، بابەتەکە وا دێ.
دووەم: (الاراضي المخصصة اصلا لاغراض الدوائر الحكومية) لە جێگای (المرتبطة بوزارة المالية) دابنرێت، تەنیا ئەوە بەدەربکرێت، هەموو فەرمانگەکانی حکومەت، هی وەزارەتی ئەشغالە، وەزارەتی ئاوەدانکردنەوەیە و، وەزارەتی ڕۆشنبیریی یە، دەبێ هەمووی پێکەوە بەدەر بکرێت.

سەبارەت بەخاڵی چوارەم: (رابعا- على التخطيط العمراني وضع الضوابط والتخصيصات المالية).
ئێمە هەموو دەزانین تەرخان کراوە داراییەکان (تخطيط عمراني) دایناننێت، بەڵکو تەرخان کراوی دارایی هەر وەزارەتێک وەزارەتەکە خۆی خەملاندنی خۆی دادەنێت، و بەرزدەکرێتەوە بۆ وەزارەتی دارایی، گفتوگۆی لەسەر دەکرێت و، پاشان لە ئەنجوومەنی وەزیرانەوە دێتە پەرلەمانەوە.
لەبەر ئەوە پێویستە تەرخان کراوی دارایی تێدا نەبێت، چونکە شتێکی زۆر ئاساییە هەر وەزارەتێک خەملاندنی خۆی بۆ ئەو تەرخان کراوە لە مانگی شەش دەست پێ دەکات بۆ ساڵی داهاتوو، وەزارەتی دارایی کاتێ رەزامەندی لەسەر دەکات لە ئەنجوومەنی وەزیرانەوە دێتە پەرلەمان لێرەش ئێمە دەبێ رامان فت بکرێت، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجووماەن:

سوپاس. ئەوە رای لیژنەی دارایی و ئابووری بوو، ئەگەر لیژنەی یاسا هیچ تێبینییەکی نییە بۆ ئەوەی دەرگای گفتوگۆ بکەینەوە.

بەڕێز شێروان ناسح عەبدوڵڵا:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجووماەن.

ئێمە لەگەڵ بۆچوونی لیژنەی دارایی نین سەبارەت بە (الاراضي المخصصة اصلا لاغراض الدوائر)، چونکە وەزارەتی دارایی ئەو زەوییانەی بۆ تەرخان کراوە خۆی داوای پرۆژەی کردووە، وەزارەتەکانی تر هیچ داوای پرۆژەیان نەکردووە هەتا ئێمە بیخەینە ڕوو و گفتوگۆی لەسەر بکەین. سەبارەت بە وەزاراتەکانی تر، ئەوەی ئێستا پێشکەش کراوە تایبەتە بە ئەنجوومەنی وەزیران، تەنها ئەو زەوییەی داوا کردووە کە لە پرۆژەکە هاتووە (الاراضي المخصصة اصلا لاغراض الدوائر المرتبطة بوزارة المالية) واتە وەزارەتەکانی تر ئەو داوایەیان نییە تا ئێمە لێرە بیخەینە گفتوگۆوە، ئێمە هیچ تێبینی ترمان نییە، زۆر سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجووماەن:

سوپاس. فەرموو کاک جەمیل.

بەڕێز جەمیل عەبدی سندی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجووماەن.

لەگەڵ ڕێزم بۆ برای بەڕێز کاک شێروان، راستە وەزارەتەکانی تر لەوانەیە هەر نەیانزانیوە ئەو پرۆژە هەیە، یان زۆر جار شت لە بیری یاسادانەر دەچێت، کاتێک کە دێت بۆ پەرلەمانی بەڕێز، ئەگەر شتێک لەبیری یاسادانەر چووە دەبێت ئێمە باسی بکەین. ئێستا بەڕێز وەزیری داد لێرەیە، وەزیری هەرێم لە جێگای وەزیری ناوخۆ لێرەیە، وەزیری ئەشغال و نیشتەجێ لێرەیە، ڕێزم بۆیان هەیە، من لەو بڕوایەدام پشتگیری من دەکەن، چونکە ئەم یاسادانەرە لەوانەیە شتێک لەبیر دەکات، بەڵام لە

میانی گفتوگۆدا لە پەرلەمان بیردەکەوێتەوە، پەرلەمان چەند لیژنەیەکی هەیە ئەوەندەی کە لە توانایان دابێت نایەلێن کەلێنی یاسایی تێدا بمێنێت و، دوا راش رای جەنابت و ئەندامانی پەرلەمانە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

سوپاس بۆ ئەو روونکردنەوەیە، ئەگەر برایانی حکومەت شتێکیان لەسەر ئەو تێبینییەی لیژنەی دارایی و ئابووری هەیە بابفەرموون، کاک یونادم فەرموو.

بەڕێز یۆنادم یوسف کنا/ وەزیری ئەشغال:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

خۆی مولکی گشتی چ سەر بە دارایی بێت، یان ئەشغال ونیشتەجێکردن بێت، یان شارەوانی بێت، هەر هەمووی مولکی گشتییە، بەڵام ئەگەر گەنمەکە ببڕێتە ئاشێک ئەکرێ بە هەویر یانی ئەگەر گەیشتە دەستی شارەوانی ئەوکات لە مولکی خەزینە نامێنێت وەکو پشتیوانییەک بۆ خەزینە، حکومەت رۆژەک پێویست بێت زەوی ئەفرۆشێ شتێک دەکات پرۆژەیەک دەکات، کاک جەمیل راست دەکات ئێمەش زەویمان هەیە بۆ خزمەتی نیشتەجێکردن، بەڵام هەر هەمووی مولکی دارایی بۆ ئامانجەکانی ئێمە تەرخان کراوە، ئەگەر ئەوە نەگوترێ وەکو کاک جەمیل باسی کرد دوای ئەوەش دبێت تۆمار بکرێ، واتا بەلاوە نانرێت ئەوەش تۆمار دەکرێ بە شارەوانییەکان دیسان کێشەیەکە هەر دەبێ بمێنێ بۆ مەبەستی نیشتەجێکردن هەروەها ئەوەی خۆجێیەتیش، واتە هەر بۆ خۆی بمێنێتەوە بۆ دیسان بگەڕێتەوە؟ بۆ دیسان بکڕدرێتەوە؟، یانی پەشێوییەک دروست دەکات، منیش پشتگیری لە قسەکانی کاک جەمیل دەکەم چونکە ئی هەر هەموو زەویەکانی لەو جۆرەی ئێمە ئێستا بەناوی دارایییەوەیە، بەڵام تەرخان کراوە بۆ هەندێ مەبەستی دیاری کراو، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

سوپاس، کاک فرەنسۆ فەرموو.

بەڕێز فرەنسۆ تۆما هەریری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

منیش پشتگیری لە بۆچوونەکانی کاک جەمیل سندی دەکەم، من دڵنیام ئەگەر ئێستا وەزیری ئەوقاف لێرەبوایە، یەکەم کەس دەبوو لاری بوونی خۆی نیشان دەدا، چونکە وەزارەتی ئەوقافیش زەوییەکی زۆری هەیە، ئێستا ئێمە بە نووکە خامەیەک(جرە قلم) هەموو ئەو زەوییەی کە هەیانە لێیان وەربگرینەوە و لەسەر ناوی شارەوانی دابنێین؟، لەوانەیە فەرمانگەی خۆجێیەتیش زەوی هەیە، خەڵکی تریش زەوی هەیە وەکو کاک جەمیل گوتی وەزارەتەکانی تر ئاگایان لێ نییە، تەنیا وەزارەتی دارایی ئاگاداراە، ئەگەر وەزارەتەکانی تریش ئاگایان لێبوایە ئەوانیش دەهاتن بەرگریان لە بۆچوونی خۆیان دەکرد، لەبەر ئەوە منیش پشتگیری لە کاک جەمیل دەکەم، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

سوپاس کاک فرەنسۆ، ئێستا دەرگای گفتوگۆ دەکەینەوە، با ئەم بابەتە لەگەڵ لیژنەکاندا یەکلا بکەینەوە، ئەوە پێشنیاری لیژنەی دارایی و ئابووریە، ئێستا دەرگای گفتوگۆ دەکەینە لەسەر ئەم بابەتە با ناونووسی برادەران بکەین، ئەوانەی کە دەیانەوێ قسە بکەن تکایە دەستتان بەرز بکەنەوە بۆ ئەوەی بتان بینین.

کاک سەعید یەعقوبی، د.رزگار، د. ناسح، کاک ئیبراهیم سەعید، مامۆستا مەلا تەڵحە، شێخ عەدنان، کاک ئازاد قەرەداغی، مامۆستا مەلاتاهیر، کاک ئەمین مەولود، کاک حەمید میران، مەلا موحسین.

کاک سەعید فەرموو:

بەڕێز محەمەد سەعید ئەحمەد یەعقوبی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

لێرە برگەیەک هاتووە دەڵێ (الاراضی العائدە لوزارە المالیە)، لای جەنابتان زانراوە زەوی ئەمیری جۆری زۆرە.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

جا ئێستا با پێشنیارەکەی لیژنە یەکلا بکەینەوە، ئەگەر چ تێبنییەکتان لەسەر پێشنیاری لیژنەکە نییە بۆ ئەوەی ئەمە یەکلا بکەینەوە و ئەوەکەی تر دوایی بە درێژی باسی دەکەین، مەبەست پێشنیارەکەی کاک جەمیلە، فەرموو.

بەڕێز محەمەد سەعید ئەحمەد یەعقوبی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

منیش قسەم لەسەر پێشنیارەکەیە، پێناسەی زەوی میری کە سەر بە وەزارەتی داراییە، هەیە مافی خەڵکی پێوەیە (أراضی امیریە مثقلە بحقوق الغیر) لێرە بە رەهایی هاتووە، ئێمە حەز دەکەین روونکردنەوەیەک بکرێت لەلایەن لیژنەی یاساییەوە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

سوپاس. کاک د. رزگار فەرموو.

بەڕێز د. قاسم محەمەد قاسم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

هەر لەسەر بۆچوونی لیژنەی دارایی، پرۆژە لە ئەنجوومەنی وەزیرانەوە هاتووە، دەبوایە ئەو پرۆژەیە

هەموو وەزارەکان لێی ئاگادارباں و بەشداریيان تێدا کردبایە، چونکە ئەنجوومەنی وەزیران نوێنەرایەتی هەموویان دەکات، لێرەدا دیارە وەزیرەکان وەکو ئەوەی کە پرۆژەیە لێتۆژینەوەیان لێ نەکردووە، یان هەموو وەزارەتەکان ئاگادار نین، لەوانەیە بۆچوونی ئەوان راست بێت، واتە ئەگەر وەزارەتەکان نوێنەریان لێرە با، وەکو کاک فەرەنسۆ گوتی چ ئەوقاف یان وەزارەتی تر لەوانەیە بۆچوونێکی تر هەبوایە،یان لەوانەیە لاری بوون هەبووایە لەبەر ئەوە پێشنیار دەکەم ئەم پرۆژەیە جارێکی تر بۆ ئەوان بگەڕێتەوە، باشتر لێتۆژینەوەی لەسەر بکەن، هەموو وەزارەتەکان بەشداری بکەن، بۆچوونی هەموویان ئامادەبێت، هەتاوەکو پرۆژەیەکی ڕێکوپێک بێتە ئێرە وپەسندی بکەین، ئەمە یەک، پاشان لەسەر پرۆژە کە من تێبینی ترم هەیە، سوپاس.

بەڕێز ســـــــەرۆکی ئـەنجـــــــوومـــــــەن:

زۆر سوپاس بۆ د.رزگار. لەراستیدا ئەگەر ئێمە بەو شێوەیە کار بکەین، لەوانەیە نەتوانین هیچ پرۆژەیەک لێرەدا تەواو بکەین، چونکە ئەمە چەند جارە تووشی ئەم بارە دەبین کە پرۆژەمان بۆ دێ برا وەزیرەکانمان ئاگایان لە پرۆژەکە نییە، لەوانەیە زۆر جاریش وەکو ئاگادارن هەتا وەزیری پەیوەندیداریش کە دێ بۆ هۆڵ ئاگای لێ نییە، ئەو پرۆژەیە بەناوی ئەوەوە پێشکەش کراوە، ئەوە کەم وکوورپی لە مێژینەی ئێمەیە، زۆر جاریش لێرە باسمان کردووە وابزانم دوا جار هەموو لامان گەیشتینە ئەو بڕوایەی کەلەمەودوا پێویست ناکات ئەو پرۆژانە بگەڕێنینەوە، ئەگەر کەم وکوورپی نەبێ، ئەگەر لەسەر ئەو بابەتە بێ، چونکە دەرئەنجامە (تەحسیل حاسلە) پرۆژەیەک کە لە ئەنجوومەنی وەزیرانەوە بۆ ئێمە دێت پێویستە لە ئەنجوومەنی وەزیران گفتوگۆ کرا بێت و، وەزیری پەیوەندیدار لێی ئاگادار بێت و، ئەگەر بۆ وەزارەتێکی پەیوەندیداربێت، ئەبێ لەو وەزارەتەوە بەرز بکرێتەوە، ئەمڕۆش لەگەڵ سەرۆکی فراکسیۆنی پارتی لە پەرلەمان، کاک فەرەنسۆ و برادەران باسی ئەو بارەمان دەکرد لەڕاستیدا هەست دەکەین کە گرفتێک هەیە لەو بابەتە هیوادارین لە دانیشتنی ئایندەی ئەنجوومەنی وەزیران دا و، برا وەزیرەکانیشمان دەست پێشخەر بن لەو بابەتەدا، چارەسەرێک بۆ ئەم گرفتە بدۆزنەوە، چونکە لێتان ناشارینەوە نالێم شتێکی نەگونجاوە، بەڵام لەوانەیە پێویست نەبێت ئێمە هەموو جار پرۆژە بگەڕێنینەوە، بەتایبەتی ئەمڕۆ پرۆژەیەکمان لە پێشە لەوانەیە ئەوە جاری چوارەم و پێنجەمە بێتە پەرلەمان و بگەڕێتەوە لەکاتێکدا پرۆژەیەکی گرنگە خەڵکێکی زۆر چاوەڕێی دەکەن، بۆیە با جارێ ئەم پرۆژەیە برادەرانی یاسایی پەرلەمان بە هەماهەنگی لەگەڵ جەنابی وەزیری پەیوەندیدار لێرە سەیری بکەن، وەزیری دارایيش ئاگاداری ئێمەی کردەوە کە هەندێ بابەت لەگەڵ کاک جەمیل باس کراوە، سەرپشکە لەلایەن ئەوانەوە بۆ ئەو بابەتە با ئەم بابەتە بڕوێنین و، ئەم گرفتە دەبێ چارەسەرێکی بکەین برادەرانی ئەنجوومەنی وەزیران گفتیان داوە لێتۆژینەوەی ئەم بابەتە بکەن وبەو شێوەیە بڕوا باشە، ئەگەر برادەری تر لەسەر پێشنیارەکەی کاک جەمیل قسەی هەیە ئەوانەی کە ناونووس کراون، کاک د.ناسح فەرموو.

بەڕێز د. ناسح غەفوور ڕەمەزان:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

سەیرە برا وەزیرەکان لێرە تێبینی لەسەر ئەو پرۆژەیە دەربڕن هەرچەندە لەوانەیەئەو پێشنیارانە ڕەوا بن، یان ئەو هەموارکردنەی کەوا بەڕێز سەرۆکی لیژنەی دارایی لە پەرلەمان نیشانی داوە، بەڵام من بە ڕەوای نازانم، چونکە لێرە نابێ، ئەو پرۆژەی کە هاتووە پرۆژەی حکومەتە پێویست بوو برا وەزیرەکانمان لەوێ گفتوگۆی ئەو پرۆژەیەیان بکردبایە، لەوێ تێبینییەکانیان بکردبایە، من پێم باشە هەر ئەوەی وا هاتووە، ئەوەی حکومەت دوا نەخرێت لە ئێستاوە بخرێتە دەنگدانەوە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

سوپاس. کاک ئیبراهیم فەرموو.

بەڕێز ئیبراهیم سەعید محەمەد:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

بابەتی زەوی ناو سنووری شارەوانی یان ڕەنگ ڕێژی بنەڕەتی (تصمیم الأساسی) بابەتەکی زۆر گرنگە و، لەوانەیە بەرژەوەندی گەلێک خەڵک لەگەڵ ئەو بابەتەدا هەبێ، لەبەرچی هەتا ئێستا هەر ئەو زەوییانە لەسەر ناوی وەزارەتی دارایی بوون ئێستا بگەڕێنەوە سەرناوی وەزارەتی شارەوانی؟ چ گرفتێ دروست بووە کەوا پێشتر ئەم شتە نەبووە؟ بەبۆچونی ئێمە هەر وەزارەتێک ئەگەر زەوی خۆی لەسەر ناوی خۆی بێت باشترە لەوەی هەموو شتێک بدرێتە وەزارەتی شارەوانی، چونکە بوونی چەند وەزارەتێک ڕەنگە زیاتر بەرزەفتی مەسەلەی زەوی دەکات، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

سوپاس. مامۆستا مەلا تەڵحە فەرموو.

بەڕێز مەلا تەڵحە سەعید قەرەنی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

زەوی موقوفە بەناوی وەزارەتی ئەوقاف تۆمارکراوە، چۆن بەناوی وەزارەتی شارەوانییەوە تۆمار بکرێ؟ چونکە ئەوە بەرهەمی وەزارەتی ئەوقافە کە ئەگەڕێتەوە بۆ وەزارەتی ئەوقاف و لە ئیشی خێرخوازییە، وەکو مزگەوت کە بەکاری دەینین، پێویستە هەر بەناوی وەزارەتی (ئەوقاف)ەوە بێت، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

سوپاس. مامۆستا شێخ عەدنان فەرموو.

بەڕێز عەدنان محەمەد نەقشبەندیی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

من تێبینیم لەسەر قسەی برادەرانی لیژنەی یاسا و لیژنەی دارایی و ئابووری نییە، بەڵام

رووبکردنەوەیەکم هەیە، هەرچەند پشت بە هۆش (ذاکرة) ئەبەستێت و هەروەهامن هیچم لەبەر دەست نییە، یاسای ژمارە (٨٠) هەیە وابزانم سالّی ١٩٧٠ یان دووای سالّی ١٩٧٠ دەرچووە دەڵێت هەموو زەوی میری لەناو سنووری شارەوانی بۆ شارەوانیەکان بە موڵک دەکرێت، ئایا ئەو پەیوەندیەی نێوان یاسای ژمارە (٨٠) لەگەڵ پرۆژەی حکومەت تێبینی کراوە؟ سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

سوپاس، کاک ئازاد قەرەداغی فەرموو.

بەڕێز ئازاد قەرەداغی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

من تەنها تێبینەکم هەبوو لەسەر ئەوەی لیژنەی دارایی و ئابووری کە ئەڵێت هەندێک شت هەیە لەوانەیە لەبیریان بچێت، هەروەکو باسیش کرا برادەران باسیان کرد بە باوەڕی من ئەو بابەتە پێویست وایە ئەو پرۆژانەی کە لە ئەنجوومەنی وەزیرانەوە دێن، یان ئەو برا وەزیرانەی کە دێنە ئێرەو ئەڵێن ئاگادار نین، باشتر وایە ئەگەر بکرێت هیچ نەبێت هەموویان نووسراوەکە ئیمزا بکەن، ئەمە وای لێهاتووە و ئەمە چەند جارێکە هاتۆتە ئێرە و لێرە ئەڵێن ئێمە ئاگادار نین و لێرە ڕەت ئەکرێتەوە، بۆیە ئەگەر نووسراوەکە ئیمزا بکەن، ڕەنگە بڵێن لەبیرمان چووە یان لەبیرمان نەچووە، و من تەنها ئەو تێبینیەم هەبوو، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

سوپاس کاک ئازاد، با تەواوی بکەین، و ئێوە تێبینی خۆتان بنووسن، فەرموو مامۆستا مەلا تاهیر.

بەڕێز مەلا محەمەد تاهیر محەمەد زین العابدین:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

من لەگەڵ ئەوەی بۆچوونەکەی بەڕێز (جەمیل سندی)م پێ باشە، ئەمە لە ئەنجوومەنی وەزیران دەرچووە و وەزیری دارایی خەمی لە زەوی و موڵکی خۆی خواردوە، با برا وەزیرەکانی تریش هەر وەزارەتێک لە شوێنی خۆی مشوری خۆی بخوات و بێت بەدەمی موڵکی خۆیەوە، بەڵام من سەبارەت بە دارشتنی دەقەکە، ڕێزم هەیە بۆ برا یاساییەکان، بەڵام ئەمە(ئیلغا) نییە بەڵکو هەموارکردنە، ئەوە لەماددەکە، یەکەم ئەڵێت: (تلغى المادة الخامسة و الخمسين) ئەمە بە پێچەوانەی ئەو هەموارکردنانەیە کە لە پێشەوە کردوومانە، بۆیە ئەبوایە بڵێت (تعدل الفقرة اولاًمن المادة الخامسة و الخمسين) ئینجا (وتضاف الفقرة التالية على المادة، ويكون تسلسلها كالأتي) ئینجا ئەوساکە ئەو بەدەرکردنە خۆی دوو سێ برگەی تیادا زیاد کراوە، بۆیە بەڕاستی ئەمە (ئیلغا) نییە بەڵکو هەمووارکردنە، و ووشەی (ئیلغا)م پێ سەیرە، جا ئەگەر برا یاساییەکان ئەم گرفتە چارەسەر بکەن، سوپاس.

بەڕێز ســـــــەرۆکی ئەنجـــــــوومـــــــەن:

سوپاس مامۆستا مەلا تاهیر، بەڵام وابزانم هەموارەکە ئەوەندە زۆرە لەسەر ئەو ماددەیە، لێرە برگەیەک و، لەم لا ڕستەیەک و لەولاتر وشەیەک، وایان لێکردوە، و ئەگەر تەماشای بکەی، فەرموو مامۆستا مەلا تاهیر.

بەڕێز مەلا محەمەد تاهیر محەمەد زین العابدین:

بەڕێز ســـــــەرۆکی ئەنجـــــــوومـــــــەن.

گرفتەکە تەنیا لەوەی داراییە، ئەم بەلاوەنانە ئەگەر بکرێت، (أولا) ـەکە هەموار ئەکات، و ئەوەی تری زنجـیـرەکـەی ئەگـۆڕێ، سـیـان ئەبێت بە چوار و هیچ جـیـاوازیەک نـیـیـە، سـوپاس.

بەڕێز ســـــــەرۆکی ئەنجـــــــوومـــــــەن:

باشە، ئەوە بۆ دارشتنی کۆتایی جەنابت لەگەڵ لیژنەی یاسا داینێین، فەرموو.

بەڕێز مەلامحەمەد تاهیر محەمەد زین العابدین:

بەڕێز ســـــــەرۆکی ئەنجـــــــوومـــــــەن:

من لەگەڵ ووشەی ئیلغا نیم، مادەکە وەکو خۆیەتی، بەڵام هەندێک هەمواری تیادا کراوە، سوپاس.

بەڕێز ســـــــەرۆکی ئەنجـــــــوومـــــــەن:

باشە، گرنگ ئەوەیە ئێمە شتەکە ڕێک بخەین دووایی بۆ دارشتنی کۆتایی جەنابت لەگەڵ برادەرانی لیژنەی یاسا گفتوگۆی لەسەر بکەن، سوپاس، فەرموو کاک ئەمین مەولود.

بەڕێز مـــــحـــــەمـــــەد ئەمین مـــــەولود:

بەڕێز ســـــــەرۆکی ئەنجـــــــوومـــــــەن.

هەندێک وەزارەت هەنە کاتی خۆی زەویان کڕیوە بۆ مەبەستی نیشتەجێکردنی کارمەندەکانیان، من لەو ماوەیەی کە لەوەزارەتی پیشەسازی بووم هەندێ زەویان هەیە ماوەتەوە، لەنێوان دوو خانودا پارچەیەک ماوەتەوە، لەبەر چەند هۆیەکی سیاسی، لەوانەیە هەندێ کەس ڕای کردووە و نەیان توانیوە بەناوی ئەو تۆماری بکەن، ئێستا ئەو پارچە زەویانە ئەگەر بێتو بدرێن بە وەزارەتێکی تر بەرای من ئەوە غەدرێکە لەو وەزارەتە ئەکرێت یان لەو دەزگایە ئەکرێت،کە کاتی خۆی ئەو زەویانەی کریوە بۆ مەبەستی نیشتەجێ کردنی کارمەندانی خۆی، ئەمە یەک. دووەم: سەبارەت بە (رابعاً: على التخطيط العمراني وضع ضوابط) لام وایە شتێکی ڕاستە و هەڵەی تیادا نییە(وضع ضوابط الأقتصاد) دایبنێ یانی سەرپشک نییە بە سەرف کردنی، بەڵام لە بودجە داوا بکات بۆ ئەوەی کەوا دابنرێت بەرای من خۆی ئەروات، سوپاس.

بەڕێز ســـــــەرۆکی ئەنجـــــــوومـــــــەن:

سوپاس کاک ئەمین مەولود، کاک حەمید میران فەرموو.

بەڕێز حەمید سەلیم میران:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

من پشتگیری لە پێشنیارەکەی کاک جەمیل ئەکەم، بەڕاستی زۆربەی وەزارەتەکانی هەرێم ئەگەر پێوبستی بە هەر زەوییەک بوو داوا ئەکات وەزارەتی دارایی خۆی بۆی تەرخان ئەکات بۆ هەر پرۆژەیەک بێت، وە بێ بەرامبەریش ئەبێت(بدون بدل)، لەوانەیە ئەگەر بەناوی شارەوانییەوە تۆمار بکرێ ئەوسا نەتوانرێت بێ بەرامبەر (بدون بدل) بیان درێتێ، رای من وایە کە ئەو بابەتە بۆ خزمەتی گشتی لەسەر وەزارەتی دارایی بمێنێتەوە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

سوپاس کاک حەمید، فەرموو مامۆستا مەلا موحسین.

بەڕێز مەلا موحسین خالید مستەفا:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

دیارە قسەکان هەمووی یەک ئەگرنەوە، سەبارەت بە هەندێ لە زەویە تایبەتمەندەکانی وەزارەتەکان، هەیە پرۆژەیەکی هەیە زەوییکی بەجێهێشتراو(متروک) لەبەر دەمی دایە، بۆیە ئەبێ بیر لەوە بکرێتەوە کەئەو زەویە جێهێشتراوەی لەبەر دەمی ئەم پرۆژەیەی ئەم وەزارەتەتایبەتمەندەدایە تایبەتمەند بێت بەو وەزارەتەوە نەوەکو بدرێت بە وەزارەتێکی تر، ئەمە لە لایەکەوە و لەلایەکی ترەوە، ئێمە وەکو لیژنەی ئەوقاف ئەگەر بیر لە زەوی (موقوف)بکەینەوە، هەر دروست نییە کە بدرێت بە هیچ وەزارەتێکی تر نەک بە وەزارەتی شارەوانی، لەبەر ئەوە ئەبێ ئەوە هەمووی وەکو خۆی بمێنێتەوە، هەموو وەزارەتێکیش تایبەتمەندی خۆی هەبێت لەو زەویانەی کە ئەیانەوێت، بۆیە ئێمە پشتگیری لیژنەی دارایی ئەکەین و ئەوەی کە خراوەتە روو شتێکی پەسندە جێ بەجێ بکرێت، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

سوپاس بۆ مامۆستا مەلا موحسین، فەرموو کاک سەرتیپ.

بەڕێز سەرتیپ محەمەد حسێن:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

من ئەم پرۆژەیە وا ئەبینم کە هاتووە تایبەتمەندە بە وەزارەتی داراییەوە، ئەگەر بێتو ئەم پرۆژەیە بەم شێوەیە بروات و ئەم بۆچوونەش کە ئێستا لێرە لەلایەن برایانی بەڕێزی ئەنجوومەنی وەزیران هاتە پێشەوە مانای وایە پرۆژەی تریشمان بۆ دێتە کایەوە یەک لە دوای یەک هەریەکیان پرۆژەی خۆی پێشکەش ئەکات، لەبەر ئەوە من ئەبینم ئەم بابەتە ئەبێ چارەسەرێکی تری بۆ بدۆزرێتەوە، یانی شتێکی گشتی، ئەوەی بەڕێز کاک جەمیل کە لەبەر ئاگادار بوون لەسەر بابەتەکەی کە خستیە ڕوو، بەڵام من ئەوە ئەبینم ئەوە چارەسەری بابەتێکە کە کاک جەمیل ئەیەوێت لێرە چارەسەری

بکات، بەلام پێشتر ئەبێ ئەو بابەتە لە جێگای تر یەک لا بکرێتەوە کە ئەویش ئەنجوومەنی وەزیرانە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجووماەن:

سوپاس، ئەوانەی کە ویستیان لەسەر ئەم بابەتە قسە بکەن تەواوبوون، وابزانم ئەنجوومەنی وەزیران تێبینیەکی هەیە، بەلام با بەڕێز مامەند ئاغا قسەکانی تەواو بێت ئەوسا با ئەنجوومەنی وەزیران تێبینی خۆیان بکەن، فەرموو کاک مامەند ئاغا.

بەڕێز مامەند محەمەد ئەمین بابەکر:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجووماەن:

هەروەکو باس کرا بەپێی یاسای ژمارە (٨٠) هەموو زەوییەک کە دەکەوێتە سنووری شارەوانیەکانەوە پێویستە بەناوی شارەوانیەوە تۆمار بکرێت، خۆی هەر وەزارتێک ئیشی بە زەوی بێت پێشتر داوا لە شارەوانی دەکات، دەڵێت بۆ فلان پڕۆژە ئەوەندە زەویەم پێویستە بۆم تەرخان بکەن، بۆی تەرخان دەکەن. لەبەر ئەوە تەنها وەزارەتی ئەوقاف نەبێت من لەگەڵ ئەوە نیم کە مولکی وەزارەتی ئەوقاف بەناوی شارەوانی تۆمار بکرێت، بەلام وەزارەتەکانی تر ڕەوا نییە کە مولکیان بەناو بێت، وە ئەگەر ئەو مافەش بدرێتە وەزارەتی دارایی ئەوا وەزارەتەکانی تریش ئەو مافەیان دەبێت، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجووماەن:

سوپاس، فەرموو کاک یونادم.

بەڕێز یونادم یوسف کنا/ وەزیری ئەشغاڵ:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجووماەن.

ڕێزم بۆ بۆچونەکانی برایانی ئەندام پەرلەمان هەیە، ئەنجوومەنی وەزیران سەرکردایەتی حزب نییە، حکومەتێکی ئیتلافی یە کە لەوانەیە لەناو یەک ڕەنگیش بۆچونی جیاواز هەبێت، واتە خودی لیستی پارتی بۆچونەکانیان جیاوازە، دەتوانی وەزیری تایبەتمەند کە لە ئەنجوومەنی وەزیران نەیتوانیوە باسی بکات بێت لێرە بەرگری لەبۆچوونەکانی خۆی بکات، من دیسان ئەڵێم ئێمە سەرکردایەتی حیزب نین کە بڕیار درا مانای وایە تەواو، دوایی ئێمە بەختەوەرین بە پەرلەمان بە دیموکراسیەت، جیاوازی نێوان پەرلەمانی ئێرە و جێگایەکی تر، یان لەگەڵ حکومەتی ناوەندی زۆرە، هەر مرۆڤێک بۆی هەیە تا دوا کات بەرگری لە بۆچونەکانی خۆی بکات، ئینجا ڕەخنە لە جێگای خۆیەتی و ڕاستە دەبێ لەوێ باسی لێ بکەین، بەلام کە یەک لا نەکرا زۆر جار ئێمە مەغدور ئەبین وەکو وەزیر و وەزارەت، هەر وەکو چۆن تا ئێستا من هەست بە (غبن) ئەکەم لە دانراوی بودجە، بەلام دیسان مەبەستم لەوەیە هەموو کەسێک تا دوا کات ئازادە لە بۆچونەکانی

خۆی و دەتوانێ بەرگریشی لێ بکات، هەر ئەوەندەم دەویست بیلێم بۆ برادەران کە لەوێ هەرچەند باس کرابێ، بەڵام مافمان هەیە لێرە بەرگری لە بۆچونەکانی خۆمان بکەین، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

سوپاس، ئێستا ئەو گفتوگۆیانە تەواو بابزانین رای هەردوو لیژنە چییە لەسەر ئەم بابەتە، لیژنەی یاسا با بفەرموێت.

بەڕێز شێروان ناسح عەبدوڵڵا:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

من ڕێزم هەیە بۆ ڕای لیژنەی دارایی و ئابووری و ئەو برا بەڕێزانەی کە پشتگیریان لێ کرد، بەڵام حەز دەکەم ئەوە بڵێم چ پرۆژەی پێشتر و چ یاسای پێشتر و چ ئەو پرۆژەی کە ئێستا هاتووە پەیوندی بە وەزارەتەکانی ترەوە نییە، مووڵکی ئەوقاف بۆ ئەوقاف دەمێنێتەوە، مووڵکی شارەوانی بۆ شارەوانی ئەمێنێتەوە، مووڵکی ئەشغاڵ بۆ ئەشغاڵ دەمێنێتەوە و، مووڵکی وەزارەتی ناوخۆ بۆ وەزارەتی ناوخۆ دەمێنێتەوە. بەڵگەشمان بۆ ئەوە، سەیری دەقی پرۆژەکە بکەن دەڵێ(الأراضي العائدة الى وزارة المالية) نالێ(الأراضي العائدة الى وزارةالأوقاف) و نالێ(الأراضي العائدة الى وزارة الأشغال) و نالێ(الأراضي العائدة الى وزارة الداخلية)، بەڵکو دەڵێت(الأراضي العائدة الى وزارة المالية) پرۆژەکە تایبەتمەندە بە وەزارەتی دارایی و ئەو مووڵکانە بەناوی خۆیان دەمێنێتەوە و ئەوەی کە هەموار دەکرێت تەنها ئەو برگەیەیە کە پەیوەندی بە وەزارەتی دارایییەوە هەیە، ئەوە یەک.

دووەم: منیش لەگەڵ ڕای برادەرانم کە هەروەکو کاک ئیبراهیم سەعید ئاماژەی بۆ کرد کە پێوست بوو هۆکارە پێویستەکان چی بوون لەو هەمووارە ئەبووایە باس کراباێە، هۆکارە پێویستەکانی تیادا باس نەکراوە. بەڕێز کاک سەعید باسی ئەوە دەکات و دەڵێت زەوی وەزارەتی دارایی چییە؟ ئەگەر بێینە سەر یاسای ژمارە ٥٣ی ساڵی ١٩٧٦(قانون توحيد أصناف الأراضي) لەوێ پێناسەی ئەو زەویانە دەکات و دەڵێت (تعتبر جميع الأراضي الأميرية الصرفة و المفوظة بالطابو و الممنوحة باللزمة و الموقوفة وقفاً غير صحيحاً و الأراضي المتروكة من صنف الأراضي المملوكة للدولة وتسجل بأسم وزارة المالية). مەبەست ئەو زەویانەیە و، مەبەست زەوی وەزارەتەکانی تر نییە، بۆیە ئێمە لەگەڵ ئەو ڕایە نین، و ئەوەی مامۆستا مەلا تاهیر ئاماژەی بۆ کرد ئێمە تێبینی ئەو خاڵەمان کردوە، ڕاستە ئەبێ هەمووار بێت نابێت (ئیلغا) بێت و ئێمە لە دارشتندا هەروەکو بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن گووتی لێرە خۆمانی لێ لادەدەین و بۆچونەکەی کاک سیروانیش لە جێگای خۆیەتی و هەر ئەوەندە بوو تێبینیەکانمان، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

سوپاس کاک شێروان، فەرموو کاک یونادم.

بەڕێز یونادم یوسف کنا / وەزیری ئەشـــغـــال:

بەڕێز ســـــەرۆکی ئـەنجـــــوومـــــەن:

دەبوایە کاک فەرسەت یارمەتیامان بدات، لێرە یاسا دەرچووە، هەرچیمان هەیە بەناوی وەزارەتی داراییەوە تۆماری بکەین، من وەکو وەزیرێک هەرچیم هەیە لە مولک و زەوی بەناوی وەزارەتی دارایی تۆمارم کردووە، بەڵام بۆ سوودی من دانراوە، گرفتەکە لێرە دایە من هەرچیم هەیە بەناوی وەزارەتی داراییە و شتەکان بەناوی من نەماون، لەبیرم نییە یان لە ١٩٩٣یان١٩٩٤بوو باس کرا لەم پەرلەمانە دەبوایە کاک فەرسەت یارمەتیمان بدات ئەگەر ژمارەی یاساکەی لەبیر بێت، هەرچیمان هەیە بەناوی وەزارەتی دارایی تۆمار کراوە، لەبەر ئەوە من پشتگیری لە بۆچونەکانی کاک جەمیل دەکەم، سوپاس.

بەڕێز ســـــەرۆکی ئـەنجـــــوومـــــەن:

سوپاس، فەرموو کاک جەمیل.

بەڕێز جـــــەمـــــیـل عـــــەبدی سندی:

بەڕێز ســـــەرۆکی ئـەنجـــــوومـــــەن.

ڕێزم بۆ بەڕێز شێروان حەیدەری هەیە کە فەرمووی ئەمە وەزارەتی تر ناگرێتەوە تەنها وەزارەتی دارایی ئەگرێتەوە، بەڵام نەخێر من ئەڵێم هەموو وەزارەتەکانی تر ئەگرێتەوە، چونکە لەبەدەرکردنی دووەمدا هەیە، تەنیا وەزارەتی دارایی بەلاوناوە واتە هەموو وەزارەتەکانی تر ئەگرێتەوە و، بەڕێز وەزیری ئەشغاڵیش فەرمووی زۆربەی زەویەکان بەناوی وەزارەتی دارایی تۆمار کراون، بەڵام بۆ نموونە خۆجێتی بۆ مەبەستی گەشەپێدان و ئاوەدانکردنەوەیە، لەبەر ئەوە پێویستە، ئەو هەموارکردنانەی من ئەیڵێم هیچ زیانێکی نییە، بەڵکو بە پێچەوانەوە لە خزمەتی خەزێنەی هەرێم دایە، لە خزمەتی ئەنجوومەنی وەزیران دایە. دەربارەی هەندێک لە برادەران فەرموویان با هەموو بە ناوی شارەوانی بێت، شارەوانی ژمێریاری تایبەتی خۆی هەیە و ئەوە بە خەزێنە و بە وەزارەتی دارایی نەبەستراوە، بەڵام وەزارەتی دارایی لەسەریەتی هاوکاری هەموو وەزارەتەکان بکات، بەڵام ئەمەی لەسەر وەزارەتی شارەوانی نییە. لەبەر ئەوە پێویستە ئەو بەدەرکردنانەی کە من ووتم، ئەو هەموارکردنانە بکرێتن بۆ بەرژەوەندی گشتی. چوارەمیش(التخطيط العمراني) پەیوەستێ نییە بە دارایی بەڵکو ئەوە کاری وەزارەتی شارەوانی و وەزارەتی داراییە، سوپاس.

بەڕێز ســـــەرۆکی ئـەنجـــــوومـــــەن:

سوپاس، وابزانم ئەو بابەتە ڕوونە، بۆ ئەوەی زیاتر کات بە دوو شت بدەین، یەکەمیان ئەو دارشتنەی کە پێشنیار کرا لەلایەن مامۆستاوە و لیژنەی یاسا بەدڵیەتی و دووەم ئەو گرفتە بچووکەی کە لە نێوان بۆچوونی لیژنەی یاسا و بۆچوونی لیژنەی دارایی دا هەیە، کە برا وەزیرەکان پشتگیری لە رای لیژنەی دارایی ئەکەن، ئێمە لێرە کۆبونەوەکە رائەگرین، فەرموو کاک فرەنسۆ.

بەڕێز فـــــرەنســـــۆ تـۆمـــــا هـەریـری:
بەڕێز ســـــەرۆکی ئـەنجـــــوومـــــەن.

دوای ڕوونکردنەوەکـەی کـاک شـێـروان حـەیدەری من پشـتگیـری لە ڕای لیـژنەی یاسـا دەکـەم، سوپاس.

بـــەڕێـــز ســـــــــــــــــــــەرۆکـــی ئ
ەنجـــــــــــــــــوومـــــــــــــــــەن:

سوپاس، بۆ ئەوەی ئێمەش کاتێکیان پێ بدەین لەنێوان خۆیاندا ئەمڕۆ دانیشـتنێک بکەن، بۆیە بەیانی کاتژمێر (١٠)ی سەر لەبەیانی ئەم کـۆبونەوەیە تەواو دەکەین، تەنهـا یەک خاڵ ماوەتەوە لەم بابەتە کە ئەمڕۆ دیاری بکرێت لەبەر ئەوەی تێبینی کاک شێروان ڕوونە، ئەگەر وایە بۆ ئەوەی لیژنەی داراییش دڵنیا بێت، لە نێوان خۆیان ئەمە تەواو بکەن و دارشتنەکەشی لەگەڵ مامۆستا تەواو بکەن، بەیانی کـاتژمـێر(١٠)ی سـەر لەبەیانی کـۆدەبینەوە، تەنهـا ئەو خـاڵەیە یەک لای دەکەینەوە وئەم بابەتەتەواو دەبێت، سوپاس.

فەرسەت ئەحمەد عەبدوڵڵا
سکرتێری ئەنجـوومـەن

جوهر نامق سالم
سـەرۆکی ئەنجـوومـەنی نیشـتـمـانیی
کوردستانی عێراق

پیاوانه بەڵام تائێکی موئەنەثیان پێوە لکاندووە وکراوە بە (سادة)، جا لەبەر ئەوە سادە پیاوان وئافرەتان دەگرێتەوە، یاسای (تغلیف) واتا لە زمانی عەرەبیدا تەغلیف هەیە، بۆ نموونە کە مەبەست لە (قمرین) مەبەستی خۆرو مانگە (والدان) مەبەستی باوک ودایکە و لێرەش (سادە) مەبەستی ژن وپیاوە ئەوە یەکسانی پێشان دەدات، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

سوپاس بۆ مامۆستا. جارێکی تر رەخنەمان لێ مەگرن، فەوزیە خان دیارە هەر سوورە.

بەڕێز فەوزیە عیزەدین رەشید:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

لەکۆتایی یاداشتەکەشدا ناوی تۆی نەخوێندەوە، وداوای لێ بوردنیش دەکەم چونکە بەراستی من عەرەبی زان نیم، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

سوپاس، دێینەوە سەر بەرنامەی خۆمان، خاڵی یەکەمی بەرنامەی کارمان تەواو کردنی بەرنامەی دوێنێمانە، بەڵکو بەڕێزان لیژنەی دارایی ویاسایی لەگەڵ لیژنەی خزمەتگوزاری تەشریف بێنن، کاک فرەنسۆ فەرموو.

بەڕێز فەرەنسۆ تۆما هەریری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

من رووناکردنەوەیەکی بچووکم هەبوو لەسەر رۆژی لەسێ دارەدانی شەهید قازی محەمەد. جیاوازی لەنێوان ئێمە و حزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران هەیە. راست وایە رۆژەکە یەک بخەین(توحید). حزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران دوێنی یادی لەسێدارەدانی قازی محەمەد دەکاتەوە. پارتی هەمیشە لە ۳۱/ی مانگ یادی دەکاتەوە، ئەوەی راستی بێت شەوی ۳۰ لەسەر ۳۱ لەسێدارە دراوە، بۆیە ۳۰ی مانگ حساب دەکرێ؟ ئەوان خاوەنی ئەومەسەلەن سەرۆکی حزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران بووە کە لەسێدارە دراوە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

باشە کاک فەرەنسۆ، دەبێ رۆژەکە بکرێتە یەک رۆژ، خراپ نییە. وەکو ئاگادارن دوێنێ ئەم برگەیەمان دواخست بۆ ئەوەی لیژنەکانمان لەنێوان خۆیاندا تاوتوی بکەن، دیارە دوێنێ یەک دوو دانیشتنیان کردووە، دوای نیوەڕۆ وئێستا جەنابی کاک شێروان حەیدەری ئەو رووناکردنەوانە باس دەکات، ئەگەرپێینەوە سەر بەرنامەی خۆمان، فەرموو کاک شێروان.

بەڕێز شێروان ناسح عەبدوڵڵا:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

دوێنی ئێمەو لیژنەی دارایی جیاوازییەکمان هەبوو لەسەر ماددە یەکی یاسای ژمارە (٦)ی ساڵی ۱۹۹۳. سەبارەت بە مادە (٥٥) ئەوەبوو سەرۆکی لیژنەی دارایی کۆبوونەوەیەکی ئەنجام دا

دوێنی لەگـەڵ بەڕێز وەزیری دارایی وئابووری ودوای ئەوەش ئێـمـە پێکەوە کـۆبوونەوەیەکی هاوبەشمان ئەنجامدا گەیشتینە ئەو ئەنجامەی کە ئەولێ بەدەرکردنانەی کە لەو پرۆژەیەدا هاتوون لە کۆمەڵێک یاساو بڕیاری تردا هەنە.

یەکێک لەو بڕیارانە بڕیاری ژمـارە (٨٠)یە. ئەوە یەکێکە لەوانەی کـە رێنمـایی ژمـارە (٢)ی سالّی ١٩٧٠ ولەدرێژی ئەوانە بڕیاری (٥٩٣)ی سالّی ١٩٧٠وکۆمەڵێک بڕیاری تریش.

بۆیە وا رێککەوتین ئەوەی مـامـۆسـتـا مـەلاتاهیـر وتی، ئەوە رەچاو دەکرێ لە دارشتن و لەهەمـان کاتیشدا سەبارەت بە بڕگە یەکی ماددە (٥٥) کە دەڵێ (تسجل باسم البلدية بدون عوض كافة الشوارع الواقعة داخل حدودها والمتروك استعمالها للنفع العام الموجوده عند نفاذ هذا القانون او التي تحدث بعد ذلك وفق القوانين المرعية)، تا ئێستا لێرە ئێمە لەگەڵ وەزارەتی دارایی ولیژنەی دارایی وئابووری هیچ جیاوازییەکمان نییە، تەواوکەری ئەو بڕگانە لەو یاسایانە هاتووە کە ئاماژەم بۆ کرد، لەهەمـان کـاتیشـدا لەیاسـای وەزارەتـی شـارەوانیـدا هاتووە، بۆیە پێویست نـاکـات ئێـمـە دووبارەی بکەینەوە بەو دارشتنەی کە بەئێوەی بەڕێزم راگەیاند بخرێتە دەنگدانەوە لەگەڵ رێزماندا.

بـەڕێـز ســـــــەرۆکـی ئـەنجـــــــوومـــــــەن:

سوپاس، بێ گومان روونکردنەوەی کاک شێروان، کە زبان حاڵی هەر سێ لیژنەکەیە پێویستە، ئەگەر چ تێبینیەک نییە، ئەیخەینە دەنگدانەوە. کێ لەگەڵە؟.. سـوپاسـتـان دەکـەیـن.. کێ لەگەڵ نییە؟ بەتێکڕای دەنگ پەسەند کرا

بـەڕێـز حـــســـێـن عـــەلـی کـــەمـــال:

ثانيا: لايجوز افراز الاراضي الواقعة خارج حدود البلديات للاغراض السكنية او الصناعية الا بموافقة الوزاره وكما يلي:

أ- الاراضي الواقعة خارج حدود البلدية من الصنف الخاص بمسافة (١٠) عشره كيلومترات.

ب- الاراضي الواقعة خارج حدود البلدية من الصنف الممتاز بمسافة (٧) سبعة كيلومترات.

جـ- الاراضي الواقعة خارج حدود البلدية من الصنف الاول بمسافة (٥) خمسة كيلومترات.

د- الاراضي الواقعة خارج حدود البلدية من الصنف الثاني والثالث والرابع بمسافة (٣) ثلاثة كيلومترات.

بـەڕێـز ســـــــەرۆکـی ئـەنجـــــــوومـــــــەن:

ئێستا برادەران چ تێبینیان هەیە لەسەر هەموو ماددەکە؟ تاوتوکردنی ماددە بە ماددە، نەک بڕگە بەبڕگە، ئێستاکە ئەوەی دوامانخست بوو لەسەر بڕگەی یەکەمی ماددە (٥) بوو، بۆیە ئێستاکە دەرگای گـفـتـوگـۆ کراوەتەوە ودوێنێش ناونووسـمـان کـرد، ئەوەی مـاوە لەم مـاددەیە واتە دووەم وسێیەم،کێ تێبینی لەسەر هەیە؟ مامند ئاغا، د.رزگار، کاک ئیبراهیم، کاک یونادم، هەر ئەوانە دەیانەوێ قسە بکەن؟ باشە لەگەڵ مامۆستا مەلا تاهیریش، کاک شێروان روونکردنەوەیەکی هەیە با بفەرموێت.

بەڕێز شێروان ناسح عەبدوڵڵا حەیدەری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

من حەز دەکەم ئەوە روون بکەمەوە کە (ثالثا) کە ئێستا بووە (ثانیا) هیچ دەستکارییەکی لێ نەکراوە ولەیاسای بەڕێوەبەری شارەوانی هاتووە ئەوانیش دەستکاریان نەکردووە، بۆیە بە بۆچوونی من لێرە ئەو ماددانە کاتی خۆی هەمووی پەسەند کراو ئێستا ئەگەر هەر گفتوگۆیەک بکرێ پێم وایە لەزیادەیەو داوای گۆڕانکاری ئەو بڕگەیەش نەکراوە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

سوپاس کاک شێروان، جەنابی کاک مامەند ئاغا فەرموو.

بەڕێز ممند محەمەد ئەمین بابەکر:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

بەنیسبەت ئەو مەودایەی کە دانراوە (الاراضی الواقعة خارج حدود البلدیة بمسافة (١٠) کیلومترات) من ئەوە بە زۆر دەزانم ئەو (١٠)یە، ببێ بە (٦) و (٧)، ببێ بە (٥) و (٥)ەکەش ببێ بە (٣) و (٣)یەکەش ببێ بە (٢)، ئەو مەودایە یەکجار زۆرە هەر (١٥) ساڵ جارێک سنووری شارەوانی دەگۆڕێت، هەموو کەسێک کە لە دەرەوەی سنووری شارەوانی شتێک بکات دەبێ بە رەزامەندی وەزارەتی کشتوکاڵ بیکات، مانای وایە ڕێ لەو خەڵکانە دەگیرێت، ئەو سنوورەش زۆرە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

بەڵێ بابزانین برادەرانی تر کێ تێبینی هەیە؟ کاک د.رزگار فەرموو.

بەڕێز د. قاسم محەمەد قاسم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

بەڕاستی ئەو پرسیارە کاک شێروان کەمێک روونی کردەوە، ماددە هەیە وپەسەند کراوە، بۆچی ماددەیەکی تر دادەنێن پێویست ناکات، چونکە ماددە دەبێتە یەک بڕگە و یاسای رەچاوکراو (مرعیە) هەیە پەسەند کراوە، بۆیە پێویست ناکات نە دەنگی لەسەر بدرێت و نەببێتە یاسا، ئەو یاسایەی کە یەکەم جار راستاندراوە هەر ئەو یاسایەیەو تەواو. سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

باشە سوپاس، ئەوە پێشنیارێک، لیژنەی یاسا لای خۆتان جێگیری بکەن، ئەیخەینە دەنگدانەوە، کاک ئیبراهیم فەرموو.

بەڕێز ئیبراهیم سەعید محەمەد:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

ئەو بابەتەی رەنگڕێژی بنەڕەتی (تصمیمی ئەساسی) بۆ ئەو کێلۆمەترانە،من لەگەڵ رای کاک مامەند ئاغام، سوپاس.

بەڕێز یونادم یوسف کنا/ وەزیری ئەشغال:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

پێشەکی شتێک خۆینرایەوە ئەوەی وەزارەتی دارایی وا تێ گەیشتم کە تەواو بوو، تەنها بڕگەی یەکەم دەنگمان لەسەر دا، ئەوانی تر بمێنێ، ئێستاش گفتوگۆ دەکرێت،نازانم ئەمە چۆنە؟ سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

دوێنی ئێمە گفتوگۆکەمان راگرت لەسەر بابەتێک کە بڕیار بوو لیژنەکان پێکەوە دابنیشن ولەسەر یەک راپێک بێن، ئێستاکە دانیشتن دارشتنێکیان دانا و ئەویش خوێندرایەوە و خستمانە دەنگدانەوەو پەسەند کرا، فەرموو.

بەڕێز یونادم یوسف کنا/وەزیری ئەشغال:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

دووەم خاڵی (مسافات) ئەوەی (١٠) کیلۆمەتر لەکوردستان وەکو رووبەرەکانی تکریت وبەغدا یەک ناگرێتەوە، رووبەری ئەوەندە گەورەمان نییە، شارەوانی بەتایبەتی لەدەشت بیکات لەدەرەوە کەس حەقی نییە، وابزانم ماوەکە زۆرە منیش لەگەڵ رای برادەرانم ئەگەر بکرێ کەم بکرێتەوە ئەوەی شارەوانیە تایبەتیەکە خاڵی یەکەم ودووەم، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

سوپاس، مامۆستا مەلا تاهیر فەرموو.

بەڕێز مەلا محەمەد تاهیر محەمەد زین العابدین:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

ئەو رووبکردنەوەی کاک شێروان زۆر شتی دەرخست، ئەوەی (ثالثا)کە دەبێتە (ثانیا) هەر هەمان ماددەکان هەمان بڕگەکانی کاتی خۆی کە لەماددەی (٥٥)دا هاتووە لەیاسای شارەوانی، بەڵام سەبارەت بە رووبکردنەوەی پێشوو کە کردی جەنابی لەمەڕ ماددە یەک، بەراستی ماددەکە بەسەریەکەوە وەکو یەک نەخوێندرایەوە بۆ ئەوەی برادەران هەموو حاڵی بن لەوەی کەوا لەکوێ هەیە؟ یانی دەقەکەی بەتەواوی بخوێندرابایەوە لەگەڵ تێبنییەکەی جەنابی لەوانەیە رووبنتر بوایە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

مامۆستا دوێنی ماددەکەمان وەکو خۆی خوێندەوەو، ودوێنێش ئەم ئیلغایەی کە داوا کرا هەمووی خوێندرایەوە کە بڕگە بە بڕگە دەستمان پێکرد. دوو سێ بۆچوون هەبوو پێمان باش بوو رایان یەک بخەن، یاخود بگەنە دارشتنێکی کۆتایی لە نێوان خۆیاندا، ئەوەبوو دانیشتنەکەمان دواخست و، پەو رێککەوتنەگەیشتین، جا ئێستا بەر لەوەی پێشنیارەکەی تر بخەینە دەنگدانەوە، مامۆستا مەلا محەمەد تێبینی هەیە، فەرموو.

بەڕێز مەلا محەمەد تاهیر محەمەد زین العابدین:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

سەبارەت بە هەموارکردنەکە، خۆی ئەم ماددەیە لە یاسا بنەڕەتییەکەدا سیانن ئێستا بۆتە چوار، خۆی هەموارکردنەکە زیاد کراوە لەسەر دووەم (اضافەی ثانیا)و، (یستثنی) زیاد کرا کەمێکیش لە (اولا) قرتا بوو، ئینجا (ثانیا) چی لێ هاتبوو؟ ئێستا (ثانیا) بۆتە (ثالثا) ئەی (ثانیا) چی لێ هاتووە؟ سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

مامۆستا دوێنێ لاری بوو لەسەر (الغاء)، ئێمە ڕێککەوتین کە ببێ بە هەموارکردن، و لە داڕشتنەکەش جەنابت لاری بووی، ئێمە لەسەری ڕێککەوتین کە لە داڕشتنی کۆتایی لەگەڵ لیژنەی یاسا دابنیشن و ئەوە ڕێک بخەن، واتا ماده (٥٥) الغاء نییە، بەڵکو هەموارکردنی ماددە (٥٥)ـە، و لە هەموارکردنەکەشی تەنها ئەوە جێگیر دەکرێت کە لێرە دەنگدانی لەسەر دەکرێت، ئەوانی تر وەکو خۆی دەمێنێتەوە، کاک شێروان ئەگەر ڕوونکردنەوەیەکی بکەی بۆ ئەوەی بیخەینە دەنگدانەوە.

بەڕێز شێروان ناسح عەبدوڵڵاحەیدەری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

ئەو مەودایانە(مسافات) وەکو ئاماژەم بۆ کرد لە یاسادا هاتووە و، ئێمە پەسەندمان کردووە و، جەنابی وەزیری شارەوانیش لێرەیە کە خاوەن پرۆژەکەیەو، پرۆژەکەش لە ئەنجوومەنی وەزیرانەوە هاتووە ئەو مەودایانە لێتوژینەوەیەکی زۆر قوڵی دەوێ و، دەبێ لێتوژینەوەکە لە هەموو لایەنێکەوە بکرێ و، جەنابی وەزیریش لێرە دانیشتووە داوای هەموارکردنی ئەوەی نەکردووە بۆیە من لەگەڵ ئەوەدام ئەو مەودایانە نابێ دەستکاری بکرێن و، کەسیش داوای هەموارکردنی نەکردووە ئێمەش وەکو لیژنەی یاسا هیچ تێبینیمان نییە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

لە پرۆژە بنەڕەتەکەدا داوای هەموارکردن نەکراوە، لەگەڵ ئەوەشدا ئەگەر جەنابی وەزیر ڕوونکردنەوەیەکی هەبێ، فەرموو.

بەڕێز حسێن سنجاری/ وەزیری شارەوانی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

ئێمە داوا دەکەین ئەو مەودایانە وەکو خۆیان بمێننەوە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

سوپاس. ئەگەر برادەران لەسەر مەوداکانی حەز دەکەن وەکو پێشنیار ئەیخەینە دەنگدانەوە، ئەگەر پێشنیارەکە نەکێشنەوە، کاک سەعید فەرموو.

بەڕێز مەحەمەد سەعید ئەحمەد یەعقوبی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

من پرسیارێکم هەیە لە وەزیری شارەوانی کە دەڵێ مەودا پاش سنووری شارەوانی بە (١٠کم) یان بە (٨کم) گرێان ئەگەر ئێمە سنووری شارەوانی هەولێرمان فراوان کرد بە (١٠کم) گەیشتە ناو شارۆچکەی عەنکاوە، یان گەیشتە ناو شارۆچکەی قوشتەپە، یەکێک دەیەوێ زەوی خۆی بەکار بهێنێ، بیکڕێت یان بیفرۆشێت، جیای بکاتەوە، بیکوژێنێتەوە(إطفاء)ی بکات لەو بارەدا چۆن دەبێ؟.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

لەو بارەدا داوای هەموارکردن دەکەن.

بەڕێز مەحەمەد سەعید ئەحمەد یەعقوبی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

بەڵێ من مەبەستم ئەوەیە بە مەرجێک دەبێ ئەو خاڵەتێبینی بکرێ، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

جا کاک سەعید ئەگەر مۆڵەت هەبێ ئێمە دەشمان کرد بە پێنج، گرێان کردمان بە پێنج دوایی ئەگەر گەیشتە ئەوەی جەنابت هەر دەبێ بیکەین.

بەڕێز مەحەمەد سەعید ئەحمەد یەعقوبی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

بەڵێ من لاریم نییە لەوەی ئەو مەودایانە دانراون کارێکی شارستانییە و، ئەوە یاساکە کەونە لەوانەیە (٣٠ـ٤٠) ساڵە لە عێراقدا جێبەجێ دەکرێ، بەڵام مەبەستم ئەو گرفتەیە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

ئەو کاتە بێگومان داوای هەموارکردن دەکەن، یاسا هەمیشەیی نییە، فەرموو جەنابی وەزیر.

بەڕێز حسین سنجاری/ وەزیری شارەوانی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

کە هەر بەڕێزێک پرسیارێکی هەبێ ئەتوانێ پێشکەشی بکات و ئاراستەی ئەنجوومەنی بکات، ئێوەش ئاراستەی ئێمەی دەکەن و، لێی دەتۆژینەوە و لەگەڵ پسپۆڕانی خۆمان گفتوگۆی لەسەر دەکەین و، بەنووسین وەڵامتان دەدەینەوە، ئەمە یەک. دووەم: ئەم مەودایانە بەرهەمی ئیشوکاری پسپۆڕانی زۆر بەرزی یاسایی بووینە، پسپۆڕانی (تخطيطي عمراني) بووینە، لە خۆیەوە نەهاتووە یانی کە دەڵێ ماددەکانی(١٠) یان (٧) یان (٥) ئەمە لە بەرهەمی ئیشوکارو گفتوگۆی پسپۆڕان و یاساناسان و ئەندازیارانی بیناسازی و مەدەنی و پێوەرەکان بووە، لەبەر ئەوە ئێمە پشتگیری دەکەین کە وەکو خۆی بمێنێتەوە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

جا خاوەن پێشنیارەکە حەز دەکات بیخەینە دەنگدانەوە، فەرموو.

بەڕێز عەدنان محەمەد نەقشبەندیی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

من پشتگیری ئەو بۆچوونەی کاک شێروان دەکەم دوایی جەنابت وەڵامی وەڵامەکەت داوە من پێش بینیم دەکرد جەنابی وەزیری شارەوانی جاری دووەم وەڵامی زیاتر بداتەوە، چونکە وەکو ئەڵێین (صاحب الحاجة ادری)، بێگومان ئەوەی کە ئەو پرۆژەی پێشکەش کردووە (٥کم) یان (١٠کم)ی داناوە دەبێ پاساوی هەبێ بۆ (١٠)ی داناوە؟ بێگومان ئێرە جێی ئەو دڕێژەپێدانە نییە فراوان بوونی ئاوەدانی(تەوسعی عمرانی) یان وەزعی وەزارەتەکەی خۆی، کە بەوپێیەی خاوەنی بابەتەکە ڕەچاوی کردووە.

ئەوەی جەنابت ئاماژەت بۆ کرد هەمان بابەت چارەسەر دەکات چونکە گرێبان (افساح حدود البلديات) لە خاڵێک بێت بۆ نموونە لە (س) پاش ماوەیەکی تر کە سنووری شارەوانی فراوان کرا کە دەکرێت بە گوێرەی ئەو (توسع عمرانیە) دیسان ئەوە دەگرێتەوە (٥کم بۆ ١٠کم)بە بڕوای من گرفتی تێدا نییە بۆ برادەران بابەتەکە ڕوونتر بێت، جاری واش حەقە خاوەن پرۆژە ڕوونکردنەوەی پێویست بدات ڕەوا نییە جەنابی وەزیری شارەوانی بە تەنیا بڵێت پشتگیری پرۆژەکە دەکەم، یان خۆی یان لە ڕێگەی پسپۆرەکانەوە ڕوونکردنەوە بکات بۆ ئەوەی ئەندامی پەرلەمان تووشی گفتوگۆی بێ سوود نەبن، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن

سوپاس کاک مامەند ئاغا فەرموو.

بەڕێز مامەند محەمەد ئەمین بابەبکر:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

ئەوەی کە ئێستا باس دەکرێ بۆ فراوان کردن نییە ئێمە لەگەڵ ئەوەین کە سنووری شارەوانی فراوان بکرێت کە پێویست بوو، بەڵام ئەمە بۆ ئەوەیە کە نایەڵێت ئەو زەوییە لە مەودای(١٠کم) هیچ شتێکی لێ بکرێ، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

سوپاس. حەز دەکەم ئەگەر ماوە بدەن من ئەو بابەتە تۆزێک ڕوون بکەمەوە. یەکەم: ئێوە وەکو ئەندامی پەرلەمان حەقە بچنە ناو بابەتەکەوە، ئەمە مادەیەکە لە یاساکەدا ئێمە لێرە خۆمان یاساکەمان لەم پەرلەمانەدا داناوە(یاسای ژمارە (٦)ی ساڵی ١٩٩٣) خۆمان کاتی خۆی ئەم دەقەمان لێرە چەسپاندووە، من لەگەڵتانم یاسا شتێکی هەمیشەیی نییە لەوانەیە ڕا بگۆڕین، پێداویست وا دەبێ کە بیگۆڕین، ئەمە یەک.

دوو: پرۆژەکە لە حکومەتەوە هاتووە لە وەزارەتی پەیوەندیدارەوە داوای ئیلغاکردنی مادەی

(٥٥)یان کردووه، بەدیلی ئەم برگەیان داناوە، دوێنێ گفتوگۆمان کرد گەیشتینە ئەو قەناعەتەی پێویست بە ئیلغاکردنی ماددە(٥٥) ناکات تەنها هەموارکرێ کە هەموارت کرد و، لیژنەکانی پەیوەندیداری پەرلەمان رێککەوتوون لەسەر خاڵەکەی دوێنێ، ئەوەی تر دەرئەنجامە، چونکە وەکو مامۆستا مەلا تاهیریش دوێنێ رووونکردنەوەی کردووە، ئەمڕۆش دووپاتی کردەوە، کاک شێروان رووونکردنەوەی کرد ئەمە لە دەقی ماددە (٥٥) وەکو خۆی هاتووە دەستکاریان نەکردووە، ئەمە دوو.

سێ: ئەگەر یاساناسان و پسپۆڕانی ناو پەرلەمان مۆڵەتم بدەن، ئەمە لەلایەنی(ئیحتراز)ەوەیە، ئەمە بۆ پێشبینی یەکانە، تۆ لە سنووری (١٠کم) سنووردێکت داناوە نابێ ئەوە دەستکاری بکرێ ئەوەش هۆیەکانی زۆرە، کاکە شێخ راست دەکات ئێرە جێگای ئەوە نییە درێژە بەو بابەتە بدەین، لەوانەیە ئەگەر ئەوە نەبێ بەیانی کابرایەک کارگایەک دابنێ چڕی دانیشتوانی شارێکی وەکو هەولێر لەرووی تەندروستی یەوە زەرەرمەند بێت، بۆ نموونە ئێستاکە دەواجنی ئەحمەد ئیسماعیل لە زۆر جێگەوە بۆنی دێ لەوانەیە پێش (٥ـ٧) ساڵێ بەر لەئێستا گرفت نەبووە لەوێ بێ، بۆ نموونە، لەوانەیە ئێستا هەتا ناوچەی پیشەسازی وا خەریکە بگاتە ناو جەرگەی هەولێرەوە، لەوانەیە چەند ساڵی تر پسپۆران و خەڵکی ئێمە پێش بینی بکەن ئەمە باش نییە لەوێ بێ من نازانم، بۆیە ئەمەی من لەرووی ئیحترازەوەیە هیچ زەرەر لە کەس وئەم وەزعە نادات، ئەگەر هاتوو شارەوانی پێ ویستی بوو بە فراوان کردن یان شتی تر لەوانەیە پرۆژەیەکی تر پێشکەش دەکەن و، ئەم پرۆژەیە هەموارێ ئەم بابەتە دەکات، بۆیە من وا هەست دەکەم ئەوەی هاتووە خۆمان لەو پەرلەمانەدا چەسپمان کردووە لە کاتی خۆیدا و، داوای هەموارکردنیشی نەکراوە، ئەگەر داوای هەموارکردنی بکەن دەبێ دیسان جارێکی تر بیگەڕێنینەوە بۆ پسپۆران تا بزانین ئەوان پێشنیاری چ دەکەن؟ واتا ئەوە زێدەڕۆیی نییە بڵێین بیکەین بە چوار، بە پێنج، بە سێ، ئەبێ پاساومان هەبێ بۆ بیکەین بەسێ؟ بۆ بیکەین بە دە؟ بۆ بیکەین بە هەشت؟ من خۆم ناتوانم بڵێم هەر دەبێ هەشت بێ، کاک یونادم فەرموو.

بەڕێز یونادم یوسف کنا/ وەزیری ئەشغال:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

نەخێک بەرگری کردن بوو لە پرۆژەی حکومەت کە قەبوول بکرێ و تێپەڕ بێ. لەجیهانی شارستانیدا هەر پرۆژەیەک بکرێ دەبێ هەموو فەرمانگەکانی پەیوەندیدار (تقاطعات) لەگەڵ یەکدا بکەن دەبی هەموویان ئاگادار بن لەوانەیە حەساسیەتەکە لێرە بێ کە تەنیا دەبێ شارەوانی بڵێ بەڵێ یان نا، چونکە ئەمە تەنیا وەزارەتی ئەشغال و نیشتەجێکردن کە پرۆژەی نیشتەجێکردن دەکات لەگەڵ پیشەسازی، ڕەزامەندی لەسەر پرۆژەی پیشەسازی بکا تەنیا ئەو دووە دەگرێتەوە، زۆر ئاساییە هەماهەنگی لەنێوان فەرمانگەکانی حکوومەت زۆر پێویستیشە، چونکە کێبڵێ

تەلەفۆنە، کارەبایە، ئاوە، دوو جۆرە ئاوی خواردنەوەو ئاوی سیان زۆرئاساییە، تکام وایە دەنگی لەسەر بدرێ تاپەسند بکرێ، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

لەگەڵ ئەوەشدا ئێمە پێشنیارەکەی کاک مامەند ئاغاو برادەرانی تر ئەگەر حەز دەکەن دەیخەینە دەنگدانەوە، کاک مامەند پێشنیارێکی هەیە داوا دەکات ئەو سنوورە(٥،٧،١٠)بگۆڕدرێ وەکو خۆی نەمێنێتەوە، پێشنیارەکەی خۆی کێشایەوە سوپاسی دەکەین. مادام وایە ئێستاکە تەنیا پێشنیارەکەی کاک شێروان ماوە، کاک شێروان جارێکی تر پێشنیارەکەی خۆت دووبارە بکەوە.

بەڕێز شێروان ناسح عەبدوڵڵا حەیدەری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

هەروەکو پێشتر ئاماژەم بۆ کرد لەبەرئەوەی لە ماددە دوو بڕگە (٣) بووەتە بڕگە (٢) و، ئەو بڕگەیە هیچ دەستکاری نەکراوە من پێم وایە ئەو بڕگەیە بدرێتە دەنگدانەوە هیچ لاری و تێبینیمان نییە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

مادام وایە پێویست دەکات بیخەینە دەنگدانەوە؟.

بەڕێز شێروان ناسح عەبدوڵڵا حەیدەری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

بەڵێ چونکە بڕگەی چوارەمیش دەبێتە (٣) ئێستا بڕگە بڕگە پێداچوونی پێویست وابوو هەمووی بخرێتە دەنگدانەوە بەڵام دیارە ئێستا وای لێ هات بوو بڕگە بە بڕگەیە، ئەگەر بە ماددە بێ دەنگدان کراوە هیچ گرفت نییە..

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

ئەوە پێشنیاربوو دەنگدانمان لەسەر کردووە پێشنیارەکە سەرکەوت ئێستاکە دێینەوە سەر ئەوەی کە، پێویستە ئێمە دەنگدانی لەسەر بکەین بۆیە دەقەکە وەکو خۆیەتی؟

بەڕێز شێروان ناسح حەیدەری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

نەخێر پێویست ناکات.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

مادام وایە تەواو هەر ئەو هەمواڕە پێویستە، ئێستا دێینە سەر ماددە (٢).

بەڕێز شێروان ناسح عەبدوڵڵا حەیدەری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

ئێستا دێینە سەر ماددە (٢) المادة الثانية/ على مجلس الوزراء تنفيذ احكام هذا القانون.

بەڕێز ســـــەرۆکی ئەنجـــــوومـــــەن:

وەکو خۆی دەمێنێتەوە؟

بەڕێز شـێـــروان ناسح عـــەبدوڵڵا حـــەیدەری:

بەڵێ وەکو خۆی دەمێنێتەوە.

بەڕێز ســـــەرۆکی ئەنجـــــوومـــــەن:

چ تێبینییەک هەیە؟

بەڕێز شـێـــروان ناسح عـــەبدوڵڵا حـــەیدەری:

بەڕێز ســـــەرۆکی ئەنجـــــوومـــــەن.

هیچ لاری بوونمان نییە و، تێبینیشمان نییە.

بەڕێز ســـــەرۆکی ئەنجـــــوومـــــەن:

کەس تێبینی هەیە لەسەر ئەمە؟. دەیخەینە دەنگدانەوە.

کێ لەگەڵە.. سوپاستان دەکەین.. کێ لەگەڵ نییە؟.. بە تێکڕای دەنگ پەسەند کرا سوپاستان دەکەین.

بەڕێز شـێـــروان ناسح عـــەبدوڵڵا حـــەیدەری:

الماده الثالثه: ينفذ هذا القانون اعتبارا من تاريخ نشره في الجريدة الرسمية.

بەڕێز ســـــەرۆکی ئەنجـــــوومـــــەن:

چ تێبینییەک هەیە لەسەر ئەم مادەیە؟.. نییە.. دەیخەینە دەنگدانەوە. کێ لەگەڵە؟ سوپاستان دەکەین.. کێ لەگەڵ نییە؟ بە تێکڕای دەنگ پەسەند کرا. هەموارکردنی ئەم مادەیە ئەیخەینە دەنگدانەوە. کێ لەگەڵە؟.. سوپاستان دەکەین.. کێ لەگەڵ نییە؟.. بە زۆربەی دەنگ پەسەند کرا سوپاس.

بەڕێز ســـەرتیپ مـــحـــەمـــەد حـــســـێن:

بەڕێز ســـــەرۆکی ئەنجـــــوومـــــەن.

من تێبینییەکم هەبوو، ئەو بابەتەی کە ئێمە هیچ دەستکارییەکی تێدا ناکەین مەوادەکان بۆ لە نێوان پرۆژەکە بێت؟

بەڕێز ســـــەرۆکی ئەنجـــــوومـــــەن:

نییە، وەکو خۆی ئەمێنێتەوە.

بەڕێز ســـەرتیپ مـــحـــەمـــەد حـــســـێن:

بەڕێز ســـــەرۆکی ئەنجـــــوومـــــەن.

من مەبەستم زمنی دەنگدانی کۆتاییش نییە، چونکە ئەگەر زمنی پرۆژەکە بێ وای لێ دێ.